

Voorgestane aanpak

Historische vaartuigen passen vaak iets beter in het landschapsschoon, echter dat wil niet zeggen dat op elke willekeurige plek een historisch schip van elke afmeting en kleur kan worden afgemeerd. Het is belangrijk om in de praktijk eenvoudig te kunnen zien welk vaartuig wel of niet kan worden toegestaan. De beoordeling in hoeverre een historisch schip in het landschap thuishoort is erg subjectief, daarom wordt geen onderscheid gemaakt tussen historisch of niet historisch, maar tussen open vaartuigen tot 7 meter en andere vaartuigen.

Eventueel zouden op bepaalde locaties geschikte ligplaatsen gerealiseerd kunnen worden, speciaal voor historische schepen. Het initiatief hiertoe ligt echter niet bij de provincie Utrecht. De provincie wil wel meedenken over concrete initiatieven van behoudsorganisaties voor varende erfgoed of gemeenten en/of waterbeheerders om plaatsen te realiseren voor historische vaartuigen. Het zal altijd gaan om een afweging in het kader van ruimtelijke ordening, waarbij de gemeenten zijn betrokken. Indien dergelijke geschikte locaties in het kader van de ruimtelijke ordening kunnen worden ingepast en gerealiseerd kunnen worden, kan vanuit het instrument van de Verordening bescherming natuur en landschap, hoofdstuk III Wateren (VNL) een vrijstelling of ontheffing worden verleend. De VNL is op dat moment in die zin volgend en geen beperking.

Vragen statencie REG (29-8-05, 26-9-05)

Naar aanleiding van de behandeling op 26 september 2005 in de statencie REG van de beantwoording door GS van gestelde vragen van de leden Bos, De Vries en Witteman en een brief van de Federatie Oud Nederlandse Vaartuigen (FONV) van 30 september 2005, heeft op 12 december 2005 een gesprek plaats gevonden met de FONV, waarbij ook de landelijke Werkgroep Havens en Ligplaatsen aanwezig was. Het FONV beheert het Nationaal Register Varende Monumenten en is de landelijke koepel van de 16 behoudsorganisaties (verenigingen van eigenaren van een bepaald type historische schepen zoals bijv. sleepboten of vissersschepen, die samen ca. 5000 historische schepen vertegenwoordigen). Voor het register zijn landelijk ca. 2400 schepen aangemeld, waarvan 120 in de provincie Utrecht.

Men vroeg in brede zin aandacht voor historische schepen, al dan niet bewoond, en niet voor individuele gevallen. Het was een constructief gesprek waarin de provinciale vertegenwoordigers het standpunt hebben verwoord zoals in de statenvragenbeantwoording (cieREG 26-9-05) is weergegeven. Afsproken is dat belanghebbenden desgewenst zelf initiatief nemen met voorstellen voor ligplaatsen voor historische schepen. Wij hebben ons bereid verklaard als contactpunt te fungeren en mee te willen denken indien men over concrete zaken overleg wil.

Conclusie: het gesprek met de FONV en de Werkgroep Havens en Ligplaatsen geeft geen aanleiding onze beleidsuitvoering bij te stellen.

Bovenstaande is in overeenstemming met het vastgestelde beleid in de notitie Woonschepenbeleid 2002-2012: "De provincie wil het inrichten van nieuwe ligplaatsen ten behoeve van varende monumenten en andere historische waardevolle woonschepen stimuleren. Daartoe dienen de mogelijkheden van extra ligplaatsen samen met gemeenten en waterschappen en de belangenorganisaties onderzocht te worden."

Bij de totstandkoming van de notitie Woonschepenbeleid zijn na discussie met de statencie REG de woorden "en andere historisch waardevolle woonschepen" en "en de belangenorganisaties" toegevoegd. Uitdrukkelijk is toen vermeld in de reactie naar PS, dat het niet de bedoeling is dat onbeperkt met varende woonschepen op willekeurige plaatsen ligplaats mag worden ingenomen. Wel is er de intentie om het beleid inzake nieuwe ligplaatsen voor woonschepen met historische waarden verder uit te werken. In de vergadering van de cie REG op 23 september 2002 is een brief van de Vereniging De Motorsleepboot (welke ressorteert onder de Federatie Oud Nederlandse Vaartuigen) uitgedeeld, waarin aandacht is gevraagd voor de bewoonde en onbewoonde sleepboten (een 60-tal) in de provincie Utrecht. Ook de FONV heeft op 22 september 2002 een brief per mail aan de statenleden gestuurd. Deze informatie was dus bekend bij de beraadslaging op 23 september 2002 in de cie REG

en de besluitvorming daarna in PS. Na de beraadslaging in de cte REG is door PS op 7 oktober 2002 het “voorstel tot wijziging van de Verordening bescherming natuur en landschap 1996 met het oog op toevoeging van hoofdstuk III: Wateren; notitie Woonschepenbeleid 2002-2012” zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

In bijlage I wordt op basis van het verslag van de ctevergadering van 23 september 2002 kort samengevat welke vragen zijn gesteld m.b.t. historische schepen en welke antwoorden de portefeuillehouder hierop heeft gegeven.

Uit de beraadslaging blijkt niet dat extra toezeggingen door de toenmalige portefeuillehouder zijn gedaan. Verwezen wordt duidelijk naar de Notitie, waarin de ruimte wordt geboden voor historische vaartuigen nieuwe ligplaatsen te creëren, af te wegen in bestemmingsplannen, waarna de VNL volgend is en een vrijstelling verleend zou kunnen worden voor deze categorie gevallen op bestemde plaatsen.

Vervolgprocedure:

- Individuele zaken worden langs de gangbare weg afgehandeld. Voor historische schepen wordt geen uitzondering gemaakt in handhavend optreden. Indien er een concrete alternatieve ligplaats in beeld is, kan wel een ruimere begunstigingstermijn bij handhaving worden gegeven.
- Wellicht zijn er mogelijkheden voor maatwerk op enkele bijzondere locaties. Wij wachten initiatieven van de FONV af voor eventuele voorstellen voor nieuwe ligplaatsen voor historische vaartuigen. De provincie wil indien dit aan de orde is, wel actief (blijven) meedenken met gemeenten, waterschap en belangenorganisaties over concrete voorstellen. De haven van Vreeswijk en de Parkhaven zijn voorbeelden van door de provincie ondersteunde initiatieven voor de inrichting van ligplaatsen voor cultureel erfgoed.